

# **Pedagogisch werkplan BSO Hoera Panningen**

Locatie Kinderdroom



## Inhoudsopgave

<b>1. Pedagogisch werkplan</b> .....	<b>3</b>
1.1 Algemene doelstelling .....	3
1.2 Visie .....	4
1.3 Pedagogisch klimaat .....	5
1.4 Groepsindeling .....	6
1.5 Wenbeleid.....	6
1.6 Beleid rondom extra dagdelen .....	7
1.7 Dagritme .....	8
1.8 Zorgstructuur.....	11
1.9 Open deurenbeleid.....	12
1.10 Personele samenstelling.....	13
1.11 Afwijkingsregeling .....	15
1.12 Oudercommissie .....	15
<b>2. BSO Hoera Panningen, Kinderdroom</b> .....	<b>16</b>
2.1 Doelstelling van BSO Hoera .....	16
2.2 Pedagogisch klimaat BSO Hoera .....	16

## **1. Pedagogisch werkplan**

Dit pedagogisch werkplan biedt de pedagogisch medewerkers een leidraad bij de uitvoering van hun werk. Het werkplan is een concretere uitwerking van het pedagogisch beleidsplan, gericht op de locatie.

### **Waar staan we voor?**

Hoera kindercentra is gevestigd in de gemeenten Peel & Maas, Nederweert, Weert en Leudal. Hoera kijkt positief naar kinderen: ieder kind heeft recht op kwalitatief de beste opvang die er is. Ieder kind is uniek en wordt als individu benaderd. Kinderen maken samen met elkaar de groep. In de diversiteit van de kinderen zien we een uitdaging. We laten ieder kind in zijn waarde en respecteren het individu. Kinderen nemen actief en zelfstandig, voor zover hun ontwikkeling dat toelaat, deel aan de activiteiten gedurende de dag. Hoera respecteert dit initiatief. Wij luisteren naar de kinderen en sluiten aan bij de dingen die kinderen kunnen. Vanuit deze visie stimuleren wij de kinderen in hun algehele ontwikkeling. Hoera gaat bij het werk uit van de dialoog en werkt nauw samen met andere organisaties, zoals onderwijs, Jeugdgezondheidszorg, welzijn en natuurlijk met de ouder.

Hoera kindercentra wil niet alleen de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang versterken, maar ook welzijn in deze samenwerking betrekken. Dat vinden we namelijk belangrijk. Hierdoor ontstaan mogelijkheden om optimaal te werken aan de integrale ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van nul tot dertien jaar.

Deze samenwerking krijgt vooral gestalte op lokaal niveau in kernen en wijken. Gezamenlijk creëren de partners een omgeving en een opvoedingsklimaat waarin het individuele kind zich positief kan ontwikkelen op het gebied van cognitieve-, sociaal-emotionele-, motorische- en taalontwikkeling. Centraal staan het kind en de 5 O's: Opvoeding, Ontwikkeling, Ontspanning, Opvang en Onderwijs.

De voornaamste doelstelling van de samenwerking is de zorg in de breedste zin van het woord voor de kinderen van Panningen te optimaliseren, een doorgaande lijn te waarborgen en elkaar als samenwerkingspartner beter te leren kennen.

### **1.1 Algemene doelstelling**

Hoera Kinderdroom biedt buitenschoolse opvang aan kinderen vanaf 4 jaar. Ieder kind, ongeacht nationaliteit, geloofsovertuiging, cultuur of achtergrond, van werkende of studerende ouders is welkom bij ons kindercentrum. Onder voorwaarden is ook opvang van kinderen met een lichte handicap mogelijk.

## 1.2 Visie

### De schoenenwinkel van Hoera

Onze voeten zijn onze basis; zij zorgen dat we evenwichtig op weg kunnen. Schoenen zorgen voor ondersteuning en stabiliteit; die willen wij als Hoera graag bieden. In de schoenenwinkel van Hoera hebben wij schoenen voor vrijwel elke voet; bij ieder kindervoetje zoeken wij de juiste schoen.

De juiste maat natuurlijk, en afgestemd op het doel waarvoor hij gebruikt gaat worden. Soms heeft een voet een schoen nodig die wij niet in de rekken hebben staan. Ook deze voeten helpen we verder op weg; naar de juiste specialist.

We doen het niet alleen, maar met iedereen die bij de voeten betrokken is. Samen begeleiden we de voeten bij de stappen die zij zetten op hun levenspad!

### *Hoera; wij lopen met je mee!*



### Positief pedagogisch klimaat

We willen dat kinderen bij Hoera zich veilig, prettig en vertrouwd kunnen voelen. Deze basis geeft kinderen de ruimte om op onderzoek uit te gaan, te ontdekken en spelenderwijs te leren. Elk kind is uniek en we willen het de kans geven zich optimaal te ontwikkelen.

### Maatschappelijk betrokken, Brede lokale samenwerking (IKC)

Hoera kindercentra richt zich op de opvang én ontwikkeling van kinderen. We doen dat allereerst in samenwerking met ouders, maar bewust ook met onderwijs, verenigingen en welzijn.

We streven naar integrale kindcentra (IKC's) waar kinderen van nul tot dertien jaar met elkaar spelen, leren en zich ontwikkelen. Waar wordt gewerkt vanuit een gezamenlijke visie en waar kinderen terecht kunnen voor een zo breed mogelijk pakket aan activiteiten op het gebied van educatie, opvang, welzijn en ontwikkeling.

Zodat ook kinderen die extra zorg of aandacht nodig hebben, zo veel mogelijk in de eigen omgeving kunnen opgroeien.

Bij voorkeur zijn onze locaties te vinden in een basisschool, sportcomplex of andere maatschappelijke voorziening. Door deze brede lokale samenwerking ontstaan meer mogelijkheden: om de ontwikkeling van kinderen optimaal te begeleiden én om de voorzieningen in het dorp zo breed mogelijk te houden.

### Innovatie

BSO Kinderdroom is een uniek concept waarbinnen buitenschoolse, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en sport elkaar versterken. Vanuit de focus op de persoonsontwikkeling van kinderen.

Begin 2018 hebben een aantal gesprekken plaatsgevonden tussen het Bouwens, de gemeente Peel en Maas, Prisma en Hoera over onderwijs/ opvang, de plek van onderwijs/ opvang binnen onze huidige maatschappij en de toekomst daarvan. Tijdens

de besprekingen is gesproken over de vraag: 'Wat willen we onze kinderen meegeven op cognitieve- én persoonlijkheidsontwikkeling en hoe kunnen we daarin de verbinding met elkaar, de omgeving en de gemeenschap opzoeken.

Het focuspunt binnen Kinderdroom ligt op persoonsontwikkeling en talentontwikkeling. We werken vanuit de volgende kernwaarden:

- Autonomie: 'Ik ben Ik'
- Respect: 'Ik zie jou'
- Vertrouwen: 'Ik vertrouw'

Vanuit deze kernwaardes faciliteren we kinderen in hun persoons- en talentontwikkeling. Betekenisvolle activiteiten worden in samenwerking met de omgeving en gemeenschap als middel ingezet om de ontwikkeling te stimuleren en faciliteren.

Concreet betekent dit dat alle stappen die gezet worden vanuit deze visie worden onderzocht en dat alle besluiten die worden genomen, passend zijn in deze context.

Om te komen tot persoonsontwikkeling bij kinderen, dient er eerst een proces plaats bij de professional. Deze heeft in zijn eigen persoonlijkheidsontwikkeling, kennis, vaardigheden en competenties nodig om kinderen te 'zien' en is daarnaast in staat om als 'mens' en professional zodanig te handelen, dan kinderen zich ook 'gezien voelen'.

Naast bovenstaande pijlers is er binnen Kinderdroom ook veel aandacht voor:

- creatief denken
- 'risicovol' spelen en ontwikkelen (zie beleidsplan)
- talentontwikkeling
- exploreren en experimenten
- levensrecht leren en ontwikkelen

### 1.3 Pedagogisch klimaat

Het is belangrijk dat kinderen zich binnen Kinderdroom veilig en vertrouwd voelen. Als kinderen zich op hun gemak voelen en vertrouwen hebben in de pedagogisch medewerkers en de speelomgeving, dan geeft dit een kind de ruimte om de wereld om zich heen te gaan verkennen en om op onderzoek uit te gaan. Een goed pedagogisch klimaat wil zeggen dat er tijd en rust is om met elkaar fijne dingen te doen. Het is belangrijk om kinderen niet op te jagen in hun ontwikkeling maar vooral ruimte te geven. We spelen in op de ontwikkeling van kinderen en staan open voor de kinderen. We gaan uit van wat een kind nodig heeft: elk kind is uniek en wordt ook zodanig benaderd. Zelfredzaamheid, respect en vertrouwen zijn daarbij sleutelwoorden. Goede ingerichte ruimtes dragen daarnaast ook bij aan een prettig en positief pedagogisch klimaat. De ruimtes binnen Kinderdroom zijn 'out of the box' ingericht. Dat wil zeggen dat alle traditionele kaders zijn losgelaten en dat er samen met ouders en kinderen is nagedacht over de faciliteiten die minimaal aanwezig moeten zijn om tot ontwikkeling te komen vanuit intrinsieke motivatie. De 'ruimtes' en hoeken nodigen uit tot spelen, onderzoeken en experimenteren. De pedagogisch medewerkers zijn coach en begeleider binnen Kinderdroom en helpen kinderen op weg in de persoonlijke talentontwikkeling.

#### **Werkoverleg**

De kwaliteit van onze opvang wordt o.a. door visitaties van collega's of assistent leidinggevendenden getoetst, maar daarnaast voeren de medewerkers van Kinderdroom 1x per 6 weken een gezamenlijk werkoverleg. Het eerste deel van dit overleg is meestal gekoppeld aan een thema (denk aan landelijke ontwikkelingen, nieuwe protocollen etc). Dan splitsen de groepen zich en gaan pm'ers met hun subgroep bij elkaar zitten. Dan

wordt er zowel casuïstiek besproken als pedagogische waarden, thema's en activiteiten en veiligheid- en gezondheidsactiepunten etc.

### 1.4 Groepsindeling

*BSO Kinderdroom:*

Leeftijd kinderen	Groepsgrootte	Aantal medewerkers
4-5 jaar	Onderbouw max. 20	Afhankelijk van groepsgrootte. Beroepskracht-kindratio is 1 op 10.
4-5 jaar	Onderbouw max. 10	Afhankelijk van groepsgrootte. Beroepskracht-kindratio is 1 op 10.
6 jaar	Middenbouw max. 20	Afhankelijk van groepsgrootte. Beroepskracht-kindratio is 1 op 10.
7 jaar	Middenbouw max. 20	Afhankelijk van groepsgrootte. Beroepskracht-kindratio is 1 op 12.
8 jaar- 12 jaar	Bovenbouw max. 20	Afhankelijk van groepsgrootte. Beroepskracht-kind ratio is 1 op 12.

Er wordt alleen samen gezeten in de basisgroep tijdens het eten van het fruit. Voorafgaand aan dit fruitmoment kiezen kinderen middels het planbord aan welke activiteit ze willen deelnemen. Op woensdagmiddag en vrijdagmiddag worden de 4 basisgroepen samengevoegd tot twee groepen. Dit omdat er dan veel minder kinderen aanwezig zijn. Ouders zijn hier van op de hoogte.

De kinderen kunnen tijdens activiteiten de basisgroep verlaten; de maximale omvang van de basisgroep wordt dan tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per medewerker van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen. Basisgroepen kunnen ook worden samengevoegd, wanneer deze nog niet compleet zijn. Bijvoorbeeld tijdens het ophaalmoment van de kinderen van de diverse basisscholen.

Activiteiten kunnen plaatsvinden op de bovenverdieping in de één van de verschillende hoeken/ 'ruimtes', in de sportschool, in de buitenruimte of extern. Activiteiten vinden plaats onder toezicht/ begeleiding van de pedagogisch medewerker(s).

### 1.5 Wenbeleid

Binnen BSO Hoera Panningen is het mogelijk dat kinderen komen wennen in hun nieuwe basisgroep. Deze wenaafspraak zal door de pedagogisch medewerker in overleg met de ouders worden gemaakt.

#### **Wenbeleid bij nieuwe instroom (extern)**

Een kind mag twee weken voorafgaande aan de plaatsing twee keer komen wennen. Wenafspraken worden alleen gemaakt op momenten dat de groepsbezetting in de basisgroep dit toelaat en de beroepskracht-kindratio (BKR) niet overschreden wordt op het moment dat het kind komt wennen.

Het voorkomen dat een kind in aanwezigheid van een van de ouders komt wennen op de afgesproken dag. In de wenperiode is het opbouwen van een vertrouwensrelatie tussen de pedagogisch medewerker, de ouder(s)/verzorger(s) en het kind het belangrijkste doel. Kinderen willen zich veilig en geborgen voelen, maar ouders/verzorgers willen ook met vertrouwen hun kind kunnen brengen. Bij de eerste wenaafspraak worden ouder(s) en kind aansluitend aan schooltijd verwacht of wordt dit in overleg met ouders gepland wanneer er geen kinderen bij de BSO zijn. Zo kan het kind en zijn/haar ouders rustig kennis maken met de omgeving, het spelmateriaal, het dagritme en andere vragen die

boven komen. Wanneer de eerste wenaafspraak gemaakt is aansluitend aan schooltijd heeft een pedagogisch medewerker de ruimte het kind en de ouders te verwelkomen en uit te leggen hoe de dagelijkse structuur van de BSO er uitziet. De andere kinderen zijn dan binnen en hebben zijn bezig met een activiteit.

### **Wenbeleid bij doorstroom (intern)**

Wenaafspraken worden alleen gemaakt op momenten dat de groepsbezetting in de basisgroep dit toelaat en de BKR niet overschreden wordt op het moment dat het kind komt wennen. Het kan ook dat een kind in aanwezigheid van een van de ouders komt wennen op elke gewenste dag. In de wenperiode is het opbouwen van een vertrouwensrelatie tussen de pedagogisch medewerker, de ouder(s)/verzorger(s) en het kind het belangrijkste doel. Kinderen willen zich veilig en geborgen voelen, maar ouders/verzorgers willen ook met vertrouwen hun kind kunnen brengen. Bij de eerste wenaafspraak worden ouder(s) en kind aansluitend aan schooltijd of op een woensdagmiddag verwacht. Zo kan het kind en zijn/haar ouders rustig kennis maken met de omgeving, het spelmateriaal, het dagritme en andere vragen die boven komen. Wanneer de eerste wenaafspraak gemaakt is aansluitend aan schooltijd heeft een pedagogisch medewerker de ruimte het kind en de ouders te verwelkomen en uit te leggen hoe de dagelijkse structuur van de BSO er uitziet. De andere kinderen zijn dan binnen en hebben zijn bezig met een activiteit.

### **Wenbeleid bij doorstroom (intern)**

Een kind kan om verschillende redenen doorstromen naar een andere basisgroep:

- Een kind dat de leeftijd heeft om naar een andere groep door te stromen;
- Een kind dat eerder toe is aan een volgende groep en alvast gaat spelen op de nieuwe groep;
- Een kind dat later doorstroomt naar een volgende groep in verband met ontwikkeling.

De BKR op groepsniveau kan tijdens het wennen tijdelijk worden losgelaten.

Een wenaafspraak wordt door de groep in overleg met ouders gepland.

Alle gegevens van het kind, o.a. stamgegevens, toestemmingsverklaring, observatieverslagen etc. worden gebundeld in het kinddossier. De gegevens uit het kinddossier gaan mee tijdens de overdracht naar de nieuwe basisgroep.

## **1.6 Beleid rondom extra dagdelen**

Ouders kunnen gebruik maken van een extra NSO moment of een extra dagdeel in vakanties of op studiedagen. Dit kan op diverse manieren.

### **Gratis dagdeel**

Alle ouders krijgen op jaarbasis drie gratis dagdelen per kind (bonusuren). Bonusuren kunnen worden ingezet wanneer de maximale stamgroeps evenals het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft (BKR). Bonusuren worden ingezet in de oorspronkelijke stamgroep van het kind.

### **Incidenteel afnemen extra dagdeel**

Er bestaat de mogelijkheid voor ouders om incidenteel een extra dag(deel) af te nemen, dat buiten de vaste contacturen valt. Dit is mogelijk wanneer de maximale stamgroeps grootte evenals het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft (BKR). Deze incidentele opvangdag vindt in principe binnen de eigen stamgroep plaats. De mogelijkheid om een extra opvangdag of ruildag buiten de stamgroep af te nemen, indien geen plaats is op de eigen groep, wordt in overleg met de ouders van het betreffende kind besproken en schriftelijk vastgelegd.

### **Uitbreiding of wijziging van dagdeel**

Het uitgangspunt is bij uitbreiding of wijziging van een dagdeel is dat het kind in de oorspronkelijke stamgroep geplaatst wordt. Wanneer de groepsgrootte het niet toelaat het kind een extra dag(deel) in deze groep te plaatsen, kan in overleg met ouders besloten worden het kind voor die dag/dat dagdeel tijdelijk in een andere groep te plaatsen. Een kind kan in maximaal één andere groep geplaatst worden. Zodra er plaats is in de oorspronkelijke stamgroep wordt het kind overgeplaatst naar deze groep. In de (nieuwe) plaatsingsovereenkomst wordt vermeld dat het kind voor die dag in een andere groep wordt opgevangen en voor welke periode. De ouders geven schriftelijk toestemming op de plaatsingsovereenkomst

### **1.7 Dagritme**

Binnen BSO Hoera Panningen hanteren we een tijdens de reguliere schoolweken een dagelijks terugkerende structuur. Dit is voor de kinderen herkenbaar en biedt houvast. Er kan worden afgeweken wanneer er speciale gelegenheden zijn, zoals de vieringen van Sinterklaas, Kerst, Pasen, Carnaval, Koningsspelen of andere uitzonderingen. Tijdens de vakanties wordt er een ander dagritme gehanteerd, omdat de kinderen dan hele of halve dagen aanwezig zijn.

#### **Dagritme VSO**

Vanaf 1 september 2017 vindt de voorschoolse opvang alleen nog plaats in de basisscholen en niet meer bij Kinderdroom.

#### **Dagritme NSO**

De kinderen worden door de pedagogisch medewerkers, opgehaald van school, met taxibusjes, met de auto of lopend. Ook kan hiervoor een vrijwilligster of een stagiaire worden ingezet. Wanneer ouders toestemming hebben gegeven voor het fietsen naar de BSO, dan komen de kinderen ook wel eens op de fiets naar de BSO, vanuit de basisschool. De pedagogisch medewerkers zijn te herkennen aan zwarte bodywarmer of door het dragen van een key cord van Hoera. Met ingang van het schooljaar 2018/2019 zijn vrijwel alle eindtijden van de basisscholen gelijk omdat er wordt gewerkt met continuoosters. Hiermee wordt de tijd waarin activiteiten kunnen worden aangeboden, vergroot. Kinderen die arriveren worden opgevangen en indien nodig geholpen met het opbergen van hun jas en tas in de luizenzak, door de pedagogisch medewerker, de vrijwilligster, stagiaire of door de oudere kinderen. Ze worden hierbij persoonlijk welkom geheten. Kinderen pakken vervolgens in de keuken zelf een beker ranja of water en een koekje. Wanneer ze hun drinken en koekje op hebben, mogen ze kiezen waarmee ze willen gaan spelen. Wanneer alle kinderen binnen zijn, is er een gezamenlijk fruitmoment. Hierbij zitten de kinderen in de eigen basisgroep.

Tijdens dit moment kiezen de kinderen een activiteit middels het planbord.

In totaal kunnen er 90 kinderen worden opgevangen.

De kinderen van groep 1 zitten samen, de kinderen van de groepen 2 zitten samen en de kinderen van groep 3 zitten samen.

De kinderen van de groep 4/m 8 zitten allemaal samen in een basisgroep van maximaal 30 kinderen. De kinderen worden voor een afgesproken periode door een vaste pedagogisch medewerker begeleid. Kinderen zitten in deze groepen tot na het fruitmoment. De groepsgrootte kan afhankelijk zijn van het aantal aanmeldingen.

Vrijwilligsters ondersteunen de pedagogisch medewerkers tijdens enkele dagen.

Vrijwilligsters kennen alle kinderen.

Ook op momenten dat er in de stamgroep één of twee kinderen teveel zijn, dan kijken we per kind wat het beste is. Aansluiten bij een andere basisgroep of bij de passende basisgroep blijven. Waarbij we vooral kijken naar de veiligheid en de geborgenheid van het kind.



De kinderen kunnen de pedagogisch medewerkers en de vrijwilligsters altijd aanspreken. De pedagogisch medewerkers verspreiden zich na het fruitmoment ook over de verschillende activiteiten.

Bij een activiteit waar meer dan 30 kinderen aan deelnemen, zorgen we voor extra begeleiding. Bij een dergelijk grote activiteit huren we een organisatie in die de activiteit aanbiedt of zorgen we voor extra medewerkers, zodat de vaste medewerkers zich kunnen ontfemen over de begeleiding van de kinderen. Daarnaast overleggen we met de vrijwilligers en mogelijke stagiaire(s) of er bewust gepland kan worden dat zij aanwezig zijn bij de dergelijke activiteit. Dergelijke activiteiten worden over het algemeen in vakanties ingepland, waarbij ouders vooraf het activiteitenprogramma ontvangen en op de hoogte zijn van het aanbod in activiteiten van een desbetreffende dag. Wanneer een dergelijk grote activiteit tijdens een schoolweek plaats vindt, laten we kinderen door ouders zich vooraf via de e-mail aanmelden, zodat ouders ook wederom op de hoogte zijn en eventueel eerder kunnen komen om een kijkje te kunnen nemen bij de activiteit.

Er zit diversiteit in het aanbod van de activiteiten, bijvoorbeeld een kookactiviteit, een knutselactiviteit, een spelactiviteit, een sportactiviteit of vrij spel, regelmatig worden er workshops gegeven. Een workshop duurt ongeveer 4 of 5 weken. Voorbeelden zijn: vogelhuisje maken, sieraden maken, thaiboksen, dansles, etc. De diverse faciliteiten/voorzieningen die de locatie Kinderdroom ons biedt en waar we gebruik van kunnen maken, worden als keuze activiteit aangeboden, aan de kinderen op geplande momenten. Er vindt ook een intensieve samenwerking plaats met Sportcentrum Helden. Gezamenlijk zullen sportactiviteiten worden aangeboden, in de vorm van workshop of keuze activiteit.

Ook vinden er activiteiten plaats op het Bouwens (voortgezet onderwijs). Hier maken we gebruik van de kookfaciliteiten en het handvaardigheid lokaal. Voorbeelden van activiteiten die hier kunnen plaatsvinden zijn; solderen, figuurzagen, spijkerschilderijen maken etc. Kinderen kunnen zich inschrijven voor deze activiteiten. Vervoer geschiedt middels de eigen busjes van Hoera. Op deze manier verruimen we de faciliteiten voor de ontwikkeling van kinderen en maken kinderen laagdrempelig kennis met het gebouw van het voortgezet onderwijs.

Op de locatie Kinderdroom zijn I-pads beschikbaar. Deze worden vooral ingezet ter ondersteuning van activiteiten: recepten opzoeken met koken, voorbeelden opzoeken met knutselen etc. Incidenteel (bijvoorbeeld bij slecht weer of wanneer de gemoedstoestand van een kind hier specifiek om vraagt) worden de I-pads ingezet voor het spelen van spellen. Dit gebeurt in groepjes van maximaal 3 kinderen. Hiervoor wordt een schema bijgehouden door de pedagogisch medewerkers, om het rouleren te bevorderen.

Kinderen mogen ook zelf iets kiezen, bijvoorbeeld een boek lezen, of met een ander kind een gezelschapsspelletje spelen, etc.

Tijdens schoolvakanties wordt er volgens een vakantieprogramma gewerkt. Ouders worden hier via het ouderportaal van op de hoogte gesteld. Kinderen krijgen de mogelijkheid om inspraak te hebben en alternatieven aan te dragen in het programma-aanbod. Denk aan keuze van een thema en de soort van activiteiten. Deze ideeën en suggesties worden door de pedagogisch medewerkers dan nader uitgewerkt in het vakantieprogramma. Daarnaast is er ook een kinderraad. De kinderraad vergadert 4 keer per jaar. Vanuit verschillende BSO locaties zijn kinderen vertegenwoordigd in de kinderraad.

Tijdens activiteiten kunnen kinderen voor elkaar iets betekenen. In de BSO is aandacht voor bewustwording van sociaal gedrag ten opzichte van elkaar en de begeleiding.

Op donderdag gaan we met de kinderen, die hiervoor door de ouders zijn aangemeld, naar de zwemles. Er gaat 1 pedagogisch medewerker mee. Hij/zij zorgt er voor dat de kinderen zich omkleden en klaar zijn om aan de zwemles deel te nemen. De communicatie, met betrekking tot de vorderingen van de kinderen, vindt plaats tussen de zwemdocent en de ouders. De kinderen worden door de ouders opgehaald bij de BSO. Structureel worden er kijklessen of meezwemlessen georganiseerd door Rodan zwemschool. Ouders worden middels een schrijven, van Rodan zwemschool, hiervan op de hoogte gesteld. Mocht een ouder verhinderd zijn, dat zwemt de pedagogische medewerker mee, ouders dienen dit wel vooraf met de pedagogisch medewerkers te communiceren. Tijdens schoolvakanties kunnen dagen, tijden en de locatie van de zwemles variëren. Rodan verzorgt zelf de communicatie met ouders hierover.

### **Vakantiedagen**

Voor iedere vakantie wordt er door het BSO team een vakantieprogramma samengesteld. De ouders krijgen dit via het ouderportaal toegestuurd. Uitgangspunt is een gekozen thema. Iedere dag vindt of vinden er leuke activiteiten plaats. Tijdens de vakantiedagen worden kinderen 's ochtends of 's middags ontvangen. Afhankelijk wat ze aan opvang nodig hebben. Om 12.00 uur wordt er samen een broodmaaltijd genuttigd. Gedurende de dag zijn er momenten waarop de kinderen vrij kunnen spelen. Ook worden er activiteiten gepland. Tijdens schoolvakanties streven wij ernaar minimaal 3x per week een uitstapje te maken om ook buiten de muren van de BSO de wereld te verkennen.

### **Buitenruimte**

De speelgelegenheid buiten is erg ruim en omheind. Er is een groot overdekt voetbalveld aanwezig.

In de buitenruimte staat ontdekkend leren en ontwikkelen centraal. Vanuit onze visie willen we kinderen hier ruimte bieden om vanuit intrinsieke motivatie te spelen. Er is een grote ruimte ingericht waar kinderen hutten kunnen bouwen. Dit kunnen ze doen met hout, spijkers en hamers. Hiervoor is een speciale werkplaats ingericht. Daarnaast is er een grote berg met zand waar kinderen naar hartenlust in kunnen spelen, al dan niet met water en/ of buizen. De fantasie in het spel mag hier buiten de vrij loop gaan. Ook zijn er verschillende sportfaciliteiten en speeltoestellen aanwezig in de buitenruimte die kunnen worden benut. Ook is individueel spel mogelijk. In de hoek van de buitenruimte bevindt zich een klimwand. Daarnaast kan ook gebruik worden gemaakt van een atletiekbaan en waterbaan.

In de directe omgeving is het Ringovenpark, hier kunnen we ook naar toe gaan met een groepje kinderen. Het park is voorzien van mooie beplanting, grasvelden en wandelpaden. Een leuke activiteit is bijvoorbeeld het zoeken van insecten.

Om het 'risicovol' spelen en ontdekken binnen Kinderdroom veilig aan te kunnen bieden, is er een beleidsplan 'risicovol spelen en ontdekken Kinderdroom' geschreven. Hierin staat beschreven op welke manier we o.a. omgaan met spijkers, zakmessen, hoogteverschillen etc. Het beleidsplan ligt ter inzage op de locatie.

### **Werken met basisgroepen**

BSO Hoera Kindroom werkt op sommige dagen met vier basisgroepen (maandag, dinsdag en donderdag). Op deze dagen is de groep kinderen zo groot dat de emotionele veiligheid gewaarborgd blijft door te werken met vier basisgroepen. Deze basisgroepen zijn ingedeeld naar de groepen van de basisschool : kinderen van groep 1, Kinderen van groep 2, kinderen van groep 3 en kinderen van groep 4 t/m 8. Op de dagen dat maar enkele kinderen op de locatie worden opgevangen (woensdag en vrijdag), wordt er gewerkt met 1 basisgroep. Ouders zijn hier van op de hoogte. De pedagogisch medewerkers van de locatie zijn bekend bij de kinderen omdat er wordt gewerkt met een vast team. Doordat kinderen regelmatig kunnen kiezen bij activiteiten zijn ze bekend met de verschillende pedagogisch medewerkers van de locatie.

De duur van deze situatie staat niet op voorhand vast. Dit is afhankelijk van het aantal flexkinderen dat gebruik maakt van de opvang en van het aantal aan- en afmeldingen dat per week kan verschillen.

### **Het verlaten van de basisgroep bij externe activiteiten**

Op sommige momenten kan het voorkomen, in het kader van het opendeurenbeleid, dat de kinderen de basisgroep verlaten om in de andere basisgroep een activiteit te doen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer in de andere basisgroep een activiteit plaatsvindt waaraan het kind heel graag wil deelnemen.

In de praktijk betekent dit dat een pedagogisch medewerker met een groep kinderen een activiteit doet in de groepsruimte en dat de andere pedagogisch medewerker een andere activiteit doet in de aangrenzende groepsruimte met de andere groep kinderen. De emotionele veiligheid van het kind staat hierin voorop.

Deze differentiatie is alleen mogelijk op dagen dat er met meerdere basisgroepen wordt gewerkt.

Bij externe activiteiten (bijvoorbeeld een uitstapje naar een speeltuin) wordt ten alle tijden het protocol 'externe activiteiten' gevolgd.

Bij externe activiteiten (activiteiten buiten de locatie) worden ouders altijd vooraf geïnformeerd en wordt om toestemming gevraagd.

Bij uitstapjes (externe activiteiten) wordt er in het kader van het **vierogenprincipe** zoveel mogelijk gekozen voor bestemmingen waar ook andere personen aanwezig (kunnen) zijn zodat er altijd "toezicht" van externen is. Denk aan de dorpswinkel, de speeltuin in de wijk, de markt, de school, de bibliotheek, enz. Meestal zal het aantal deelnemende kinderen vanwege de BKR al om minimaal twee medewerkers vragen. Indien dit niet het geval is, worden deze uitstapjes bij voorkeur ook begeleid door meer dan 1 persoon; minimaal een pedagogisch medewerker, geassisteerd door een vrijwilliger of stagiaire.

## **1.8 Zorgstructuur**

### **Mentorschap en het volgen van de ontwikkeling**

Door het volgen van de ontwikkeling van ieder kind, sluit de pedagogisch medewerker aan bij de individuele behoefte van het kind. Deze mentor is een pedagogisch medewerker die werkzaam is op de groep van het kind. Ouders worden tijdens de intake en via het ouderportaal geïnformeerd over welke pedagogisch medewerker de mentor is van hun kind. Ook het kind wordt geïnformeerd wie zijn/haar mentor is. De mentor volgt de ontwikkeling en het welbevinden van het kind middels observaties, kind gesprekjes en het invullen van de "smiley's" en bespreekt dit met de ouders. In de laatste twee weken van maart wordt met ieder kind het "smiley" formulier ingevuld. Er worden oudergesprekken gepland indien dat nodig of gewenst is. Zowel pedagogisch medewerkers als de ouders kunnen dit initiatief nemen. Wordt er een oudergesprek gepland, dan wordt tijdens dit oudergesprek de ontwikkeling en het welbevinden van het kind besproken aan de hand van observaties en "smiley's". De mentor brengt ook het kind in bij kind besprekingen en neemt indien nodig het initiatief voor een ontwikkelgesprek met andere betrokkenen dan ouders. De IB-er van de basisschool kan te allen tijde geraadpleegd worden. Ouders geven hier vooraf toestemming voor middels het toestemmingsformulier.

### **Kindbesprekingen**

De verzamelde informatie van observaties, de kindgesprekken en de smiley formulieren zijn een goed hulpmiddel bij de oudergesprekken en kind besprekingen met het team, GGD, school en andere betrokken partners. De kinderen met een extra ondersteuningsvraag worden tijdens elk werkoverleg (iedere 6 weken) binnen het team besproken, of op het moment dat er ontwikkelingsvragen zijn.

Tijdens elk werkoverleg wordt er tijd vrijgemaakt voor kindbespreking in het team.

### **Doorgaande lijnen**

Hoera Kinderdrome is onderdeel van IKC de Groenling. Professionals werken hier vanuit één team en kunnen waar nodig gebruik maken van elkaars expertise. De doorgaande ontwikkelingslijn wordt in beeld gebracht middels het kind volgsysteem, observaties en oudergesprekken. Gegevens worden bewaard in het kind dossier. De kwaliteitsmedewerker van het IKC volgt samen met de professionals van de groep de voortgang van de ontwikkeling van kinderen en ondersteunt en adviseert waar nodig.

### **Netwerk overleg**

Wanneer er ontwikkelingsvragen rondom het kind liggen die binnen de reguliere samenwerkingsverbanden met betrokken partners niet kunnen worden opgelost, kan er een beroep worden gedaan op de jeugd- en gezinswerker of op het netwerk 4-12 Peel en Maas.

### **Deskundigheidsbevordering en begeleiding van de pedagogisch medewerkers**

In samenspraak met de gemeente worden alle pedagogisch medewerkers die bij ons werkzaam zijn geschoold. Dit gebeurt procesmatig.

Bijscholing vindt plaats op verschillende gebieden waaronder:

- scholing meldcode kindermishandeling (continu)  
Inhoud:
  - meldcode kindermishandeling en de te volgen procedure
  - signalen van kindermishandeling
- scholing kinder-EHBO/ BHV (continu)
- Scholing niveau 4 (2017-2018)
- VIB (2017-2018)
- Op het gebied van persoonsontwikkeling is er een volledig scholingsplan voor de locatie geschreven in samenwerking met IKC de Groenling.

### **Begeleiding van de pedagogisch medewerkers**

Tijdens werkoverleggen (eens per 6 weken) komt de voorgenoemde scholing regelmatig terug en vinden kind besprekingen plaats. Daarnaast wordt er op de groepen gecoacht door de assistent leidinggevende. Tevens wordt de kwaliteitsmedewerker (vanuit IKC) als ondersteunend (indien nodig) ingezet, zo wordt er breder en gericht geobserveerd. Ook maken we op deze manier gebruik van elkaars expertise.

Vanaf het schooljaar 2018/2019 worden alle PM-ers drie keer per jaar begeleid middels VIB.

## **1.9 Open deurenbeleid**

Alle kinderen zitten in een vaste basisgroep, tijdens het fruitmoment. De kinderen kiezen na het fruitmoment wat ze willen gaan doen. Dit kunnen ook activiteiten zijn die georganiseerd worden buiten de groepsruimten, zoals activiteiten buiten of in een ruimte van de sportschool.

De pedagogisch medewerkers verspreiden zich over de activiteiten, rekening houdend met de BKR.

Open deurenbeleid draagt positief bij aan de ontwikkeling van kinderen.

### 1.10 Personele samenstelling

De pedagogisch medewerkers zijn gekwalificeerde beroepskrachten. Minimaal SPW/PW niveau 3. Binnen Hoera wordt er gestreefd naar optimale continuïteit, door zoveel mogelijk vaste pedagogisch medewerkers in een groep te zetten. Naast de pedagogisch medewerkers werken er ook senior pedagogisch medewerkers binnen een sub team. Een senior pedagogisch medewerker houdt zich met name bezig met groep overstijgende taken o.a. eerste aanspreekpunt voor ouders bij vragen, voeren van intake- gesprekken, voorzitten van een werkoverleg etc. Aansturing van Hoera kindercentra Panningen is in handen van de clustermanager Hanneke Vullings.

#### **Ondersteuning in geval van calamiteiten:**

Afhankelijk van de beroepskracht-kindratio worden er een aantal pedagogisch medewerkers ingeroosterd op een locatie. Medewerkers kunnen in geval van calamiteiten te allen tijde gebruik maken van het protocol "ingrijpende gebeurtenissen". Het hanteren van het protocol is niet afhankelijk van het aantal medewerkers, die werkzaam zijn op een locatie.

In geval van calamiteiten hanteren we binnen Hoera Kinderdroom de volgende afspraken omtrent beschikbaarheid:

- In geval van calamiteit wordt in eerste instantie contact gezocht met de senior of clustermanager.
- BSO Hoera Kinderdroom is gevestigd in de sportschool en binnenspeeltuin. Tijdens openingstijden is er altijd een sportinstructeur in het gebouw aanwezig.
- BSO Hoera Kinderdroom is ook geopend tijdens studiedagen en schoolvakanties. Tijdens deze dagen kunnen de pedagogisch medewerkers terug vallen op collega's die in de buurt wonen (achterwacht). Daarnaast is Sporthelden altijd geopende tijdens de openingsuren van de BSO.
- De dagopvang van Hoera Panningen en het hoofdkantoor liggen op vijf minuten afstand van de BSO locatie. Hier is ook op alle dagen een collega aanwezig waar men op terug kan vallen.
- Verder fungeren de assistent-leidinggevende en de clustermanager van BSO Kinderdroom als achterwacht op de dagen dat zij werkzaam zijn. Zij zijn voor een medewerk(st)er altijd telefonisch bereikbaar en kan in geval van nood snel ter plaatse zijn.

In geval van calamiteiten wordt de clustermanager altijd op de hoogte gebracht.

#### **Ondersteuning indien slechts één beroepskracht aanwezig is**

Tijdens schoolvakanties en op woensdag en vrijdag kan het voorkomen dat er één beroepskracht aanwezig is bij BSO Hoera Kinderdroom.

Voor Hoera Kinderdroom is een lijst met telefoonnummers van collega's opgesteld (achterwacht). Deze collega's wonen in de nabijheid van de locatie en kunnen in geval van calamiteiten binnen de aanrijtijden van de ambulance aanwezig zijn. Voor een vakantie wordt samen afgestemd wie op welke momenten bereikbaar is in geval van calamiteiten.

Hierin worden ook de clustermanagers en assistent-leidinggevende meegenomen. Daarnaast is Sporthelden altijd geopende tijdens de openingsuren van de BSO. Vanaf oktober 2018 is ook onderwijs regelmatig in het gebouw aanwezig.

#### **Ondersteuning door niet beroepskrachten**

De beroepskrachten van BSO Hoera kindercentra worden ondersteund door andere volwassenen:

- Interieurverzorgster  
Deze is in het bezit van een geldig VOG en draagt nooit de verantwoordelijkheid voor de groep of een van de kinderen.

Zij poetst in de avonduren en is dus nooit op de groep in aanwezigheid van de kinderen. De interieurverzorgster wordt begeleid door de clustermanager.

- Er zijn twee vrijwilligsters werkzaam binnen deze locatie, zij zijn boventallig aanwezig en bieden ondersteuning aan de pedagogisch medewerkers. Deze ondersteuning bestaat uit: taxivervoer, fruit snijden, boterhammen smeren, opruimen, begeleiden van kinderen, spelactiviteiten met kinderen begeleiden. Ze zijn in het bezit van een geldig VOG en dragen nooit de verantwoordelijkheid voor de groep of een van de kinderen. De vrijwilligster wordt begeleid door een vaste beroepskracht van de locatie en heeft regelmatig een overlegmoment met de vaste beroepskracht. Voorafgaand aan de BSO tijd overlegt de vrijwilligster met de beroepskracht welke taken zij die middag heeft. Vrijwilligers zijn ook aanwezig bij de locatie-overleggen. Zij tellen niet mee in de BKR.

### **Stagiaires**

Binnen onze organisatie bieden wij leerlingen de gelegenheid om praktijkervaring op te doen. Zij worden begeleid door een werkbegeleider op locatie. De algehele coördinatie rondom stage gebeurt door de stage coördinator.

Het betreft veelal leerlingen van de opleiding Pedagogisch werker niveau 3 of 4, studenten van de opleiding Helpende Zorg en Welzijn, niveau 2. Of een enkele leerling van een HBO opleiding, bijvoorbeeld Management Kinderopvang, Pedagogiek, Social Work. Leerlingen kunnen in de groepen praktijkervaring op doen. Afhankelijk van het opleidingstraject zijn ze in- of boventallig aanwezig op de groep en hebben nooit de eindverantwoordelijkheid. Niveau 2 leerlingen oefenen werkzaamheden uit onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

Niveau 3 of 4 leerlingen, kunnen afhankelijk van het leerjaar zelfstandig werkzaamheden uitvoeren, dit met name in hun laatste leerjaar. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt altijd bij de pedagogisch medewerker in de groep.

Niveau 4 leerlingen kunnen ook ondersteunende werkzaamheden uitvoeren voor de senior pedagogisch medewerker, het betreft dan veelal groep overstijgende taken.

Stagiaires kunnen formatief worden ingezet bij kortdurende ziekte en verlof van een pedagogisch medewerker. Er ligt dan wel een contract aan ten grondslag. Dit gebeurt in het kader van kwaliteitsoverweging en continuïteit. Ze kunnen alleen worden ingezet op de eigen stagelocatie, ze staan dan niet alleen op de groep (m.u.v. de pauze) en de tijd die ze worden ingezet is niet meer dan 33% van het personeelsbestand aan pedagogisch medewerkers op het kindercentrum. Een MBO stagiaire mag niet formatief worden ingezet tijdens het eerste leerjaar.

Vanaf april 2018 start er een stagiaire bij de Kinderdroom. Hij volgt een BBL traject. Aan dit traject ligt een arbeidscontract ten grondslag.

De stagiaire wordt gekoppeld aan een vaste medewerker op de groep. Deze neemt de begeleiding van de opdrachten en beoordeling op zich. Tijdens de werkoverleggen worden de stagiaires besproken met de andere collega's. Op deze manier waarborgen we transparantie in het team en voor de stagiaires een brede begeleiding. Iedere maand is er een begeleidingsgesprek buiten de groep waarin leerdoelen en voortgang besproken worden. Opdrachten worden tijdens rustige momenten op de groep besproken. Ook is er vier keer per schooljaar een beoordelingsmoment waarin de stagiaires gevraagd worden om hun groei en voortgang aan te tonen. Afhankelijk van opleiding van de stagiaires is er nog een gesprek met de praktijkbegeleider van school.

De stagiaire start met enkele uren intallig werken. Naarmate de professionele ontwikkeling vordert, worden deze uren uitgebouwd tot een maximum van 12 uur.

## **Achterwacht**

Het kan voorkomen dat er volgens de beroepskracht-kindratio maar een pedagogisch medewerker in het kindercentrum werkzaam is. In geval van calamiteit hanteren wij binnen Hoera kindercentra de volgende afspraken omtrent beschikbaarheid:

- Binnen het cluster Panningen zijn er drie locaties. Deze locaties fungeren onderling als achterwacht voor elkaar. Medewerkers van een andere locatie kunnen binnen enkele minuten ter plekke zijn.
- BSO Kinderdroom is gevestigd in een locatie waar ook een sportschool aanwezig is. De sportschool is dagelijks geopend. Er zijn daar dan ook beroepskrachten aanwezig, waarop wij een beroep kunnen doen in het geval van calamiteiten.
- Er wonen in de directe nabijheid van het kindercentrum een aantal collega's die telefonisch bereikbaar zijn in geval van calamiteiten. Zij kunnen dan ook binnen enkele minuten aanwezig zijn.
- Verder fungeert de clustermanager binnen Hoera Panningen als achterwacht op de dagen dat zij werkzaam is. Zij is voor een medewerker altijd telefonisch bereikbaar en kan in geval van nood snel ter plaatse zijn. In geval van calamiteiten wordt de clustermanager altijd op de hoogte gebracht.
- Medewerkers kunnen in geval van calamiteiten ten alle tijden gebruik maken van het protocol "ingrijpende gebeurtenissen". Het hanteren van het protocol is niet afhankelijk van het aantal medewerkers, die werkzaam zijn op een locatie.
- Ook IKC de Groenling dient als achterwacht locatie voor Kinderdroom.

### **1.11 Afwijkingsregeling**

Binnen Hoera kindercentra kan er, overeenkomstig met de wet kinderopvang er maximaal drie uur afgeweken worden van de BKR wanneer er sprake is van minimaal 10 uur aaneengesloten opvang. Er zullen dan minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers worden ingezet.

De afwijkingsregeling wordt alleen toegepast tijdens schoolvakanties en op studiedagen. Gezien de bezetting van de groepen hebben we bij Hoera Kinderdroom de afwijkingsregeling als volgt vorm gegeven: maandag t/m vrijdag van 7.30- 8.00 uur, van 12.30-14.30 uur en van 17.00-17.30 uur.

Wij streven naar waarborging van continuïteit in alle groepen door vaste krachten in te plannen. Bovengenoemde afwijkmomenten worden steeds kritisch bekeken (o.a. afhankelijk van breng- en haaltijden en groepssamenstelling en de flexkinderen) en zo nodig bijgesteld. De clustermanager is de eindverantwoordelijke m.b.t. deze afwijkingsregeling. Hoera kindercentra werkt kindvolgend. De behoefte van het kind blijft leidend in de inzet van pedagogisch medewerkers.

Op momenten dat er 1 pedagogisch medewerker aanwezig is, in afwijking van de beroepskracht-kindratio wordt er ondersteuning geboden door de senior pedagogisch medewerker, clustermanager, stagiaire, interieurverzorgster, ook ouders die op verschillende momenten hun kind komen brengen of ophalen. Ook andere medegebruikers van het gebouw zijn aanwezig; de collega's van Sporthelden.

### **1.12 Oudercommissie**

De Wet kinderopvang regelt de positie van ouders via de oudercommissie en het klachtrecht. Per 1 januari 2016 is de wetwijziging omtrent de positie van ouders in de kinderopvang in werking getreden

Hoera kindercentra werkt met oudercommissies. Ouders van de kinderen die gebruik maken van de opvangvoorzieningen van Hoera Kinderdrome worden uitgenodigd om deel te nemen aan de oudercommissie. Hiervoor wordt een oproep gedaan via de nieuwsbrief

en op de locatie wordt een flyer opgehangen.  
De oudercommissie vergadert ongeveer 6 keer per jaar.

Binnen het cluster Panningen hebben ouders van onderstaande locaties zitting in de oudercommissie Hoera Panningen:

- BSO Kinderdroom
- Hoera Groenling
- Hoera Ruijsstraat
- Hoera Nieuwe School

## **2. BSO Hoera Panningen, Kinderdroom**

### **2.1 Doelstelling van BSO Hoera**

Buitenschoolse opvang BSO Hoera biedt groepsopvang voor kinderen van 4 jaar tot 13 jaar.

De kinderen krijgen de mogelijkheid zich optimaal te ontwikkelen en krijgen ruimte voor de ontplooiing van hun eigenheid en hun individualiteit.

### **2.2 Pedagogisch klimaat BSO Hoera**

Bij BSO Hoera is de sfeer huiselijk. Er wordt aangesloten bij de thuissituatie van een kind. Kinderen denken en helpen mee bij het aankleden van de ruimte, voor zover dit mogelijk

is, omdat de ruimte 's avonds wordt gebruikt door Jong Nederland is de inrichting hierop afgestemd. Kinderen denken mee over de invulling van hun vrije tijd. Kinderen leren om verantwoordelijk te zijn.

De pedagogisch medewerkers staan tussen de kinderen in, indien nodig geven zij leiding. De pedagogisch medewerkers staan open voor de wensen en behoeften van elk kind. Ze nemen het kind serieus. Elk kind is uniek en wordt geaccepteerd zoals het is.

Het programma is gericht op ontspanning. Elk kind mag zelf kiezen of hij/zij wil meedoen. Wil het kind een vriendje of vriendinnetje meenemen, dan is hiervoor de mogelijkheid. Dit wel na overleg met pedagogische medewerkers.

#### **A. Een gevoel van emotionele veiligheid**

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogische medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- Individuele aandacht geven;
- Structuur bieden;
- Warmte en genegenheid;
- Voorspelbaar zijn voor kinderen;
- Signalen herkennen.

#### **A1. In de pedagogisch medewerker- kind interactie werken wij aan de emotionele veiligheid van een kind.**

Kinderen ontleen een gevoel van veiligheid in de eerste plaats aan de persoonlijke relatie met een pedagogische medewerker. Het is belangrijk dat er vaste leiding aanwezig

is. Een pedagogische medewerker moet sensitief zijn, dit wil zeggen dat ze zich kan verplaatsen in het kind en gevoelig is voor wat er in het kind omgaat. In het handelen van de pedagogische medewerker komt dit tot uiting door:

- Je loopt naar een kind toe, als je contact maakt, je gaat door de knieën en maakt oogcontact met het kind.
- Je maakt samen plezier en grapjes.



- Je bevestigt het kind positief in zijn gedrag en moedigt het kind aan, bijvoorbeeld "dat kun je goed".
- Je gebruikt het begroetingsmoment als contactmoment, bijvoorbeeld als kinderen aan tafel fruit eten.
- Je let op het non-verbale gedrag van een kind en sluit daarop aan.
- Je schat in wanneer het kind behoefte heeft aan aandacht.

Een pedagogische medewerker moet daar vervolgens responsief op reageren, dit wil zeggen dat hij/zij handelt naar zijn/haar sensitiviteit, waardoor het kind zich begrepen voelt. In het handelen van de pedagogische medewerker komt dit tot uiting door:

- Je vertaalt / verwoordt gedrag van het kind, bijvoorbeeld "jij bent lief voor dat baby'tje" of "dat heb je goed gedaan".
- Je reageert op verbale /non verbale signalen, bijvoorbeeld "zou jij graag iets willen knutselen?"
- Je geeft het kind tijd en ruimte voor initiatief, bijvoorbeeld "doe maar, ga maar vast, dat kan jij wel".
- Je sluit aan op het gedrag, bijvoorbeeld "wat kun jij leuke grapjes maken".
- Je reageert met respect en aandacht, bijvoorbeeld "ik weet dat het ..... maar.....". Elk kind is uniek en verdient dezelfde mate van aandacht.

Je benadert elk kind als een individu. Elk kind is uniek. Je houdt rekening met de karaktereigenschappen van het kind en geeft het kind de ruimte om zich te ontwikkelen. Je hebt zicht op de ontwikkelingsfase van het kind. Je gaat ervan uit wat het kind al zelf kan en stimuleert en ondersteunt hem hierbij. Je leert het kind dat hij/zij rekening moet houden met de andere kinderen bij de buitenschoolse opvang.

In de communicatie met een kind:

- luister je actief, dit wil zeggen dat je oogcontact maakt, voor een kind gaat zitten, herhaalt en bevestigt;
- geef je kinderen een beurt, nodigt ze of daagt ze uit om iets te zeggen, maar respecteert ze ook "stille" kinderen;
- wijs je kinderen erop om naar elkaar te luisteren, bijvoorbeeld "luister eens naar Pietje, die heeft iets leuks te vertellen";
- voer je met kinderen één op één gesprekjes;
- praat je niet alleen maar op ge- of verbiedende toon met 'n kind, bijvoorbeeld "dat mag niet" of "kom hier";
- ben je bewust dat de voertaal Nederlands is, dialectgebruik kan in alle gevallen dat het logisch is, bijvoorbeeld het kind spreekt dialect.

Een pedagogische medewerker kan een voorstel geven voor de invulling van een middag, maar het kind mag zelf kiezen wat hij/zij wil gaan doen. Een kind mag zich afzonderen, het hoeft niet altijd aan alles deel te nemen. Een pedagogische medewerker bepaalt de groepsregels en handelt daar ook naar. Een pedagogische medewerker kan het humeur van een kind in schatten en gaat daar in mee tot de groepssfeer of zijn/haar eigen grenzen bereikt zijn. Dan neemt een pedagogische medewerker maatregelen, zoals negeren, ombuigen/afleiden of straffen.

## **A2. Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten creëren wij emotionele veiligheid voor een kind.**

Aan de ruimte worden de volgende eisen gesteld:

- De ruimte is een vaste, bekende plek voor het kind.
- Als de accommodatie het toelaat zijn er vaste ruimten voor vaste activiteiten (bijv. huiskamer en knutselkamer).
- De grootte is gebaseerd op de normen die staan in de CAO.
- De kleur is gebaseerd op rust. Zoveel mogelijk komt subtiel de groene "Hoera" kleur terug.

- Kindgericht: het kind krijgt voldoende uitdaging en wordt niet teveel geprikkeld, het kind mag zelf keuzes maken.
- De ruimte is "Warm en eigen", voor zover het dat toelaat. In de ruimte wordt er sfeer gemaakt en gezelligheid gecreëerd, zoveel als mogelijk. We dienen ook rekening te houden met de medegebruikers, Jong Nederland.

In de ruimte wordt er aan een 'balans' gewerkt door de ruimte in hoeken in te delen van rust en actie. De groepsruimten moeten veilig zijn en daarbuiten mogen spannende, uitdagende dingen zijn waar kinderen mee leren in aanraking te komen.

De inrichting sluit aan bij de veiligheid van kinderen door middel van:

- De huisjes en hoeken, binnen en buiten. Het kind kan hierdoor opgaan in zijn spel.
- Kinderen kunnen in een ruimte veilig en ongestoord spelen. Ze kunnen daar pret maken en ondeugende dingen uithalen.

Kenmerken die specifiek gelden voor de binnen- en voor de buitenruimten afzonderlijk zijn:

- Binnen is er geborgenheid en buiten moet er gerend en gefietst kunnen worden.
- Zowel binnen als buiten moeten kinderen van verschillende leeftijden met elkaar samen kunnen spelen.

### **A3. In en met de groep dragen wij zorg voor de emotionele veiligheid van een kind.**

Voor een kind maak je een groep tot een vertrouwde omgeving door:

- structuur van dagelijkse groepsactiviteiten, zoals samen drinken of samen fruit eten.
- vriendschappen te stimuleren, bijvoorbeeld kinderen samen te laten spelen, samen activiteiten te laten doen etc.
- Kinderen kunnen zelf kiezen wat ze gaan doen, met wie ze dit willen doen en waar ze dit willen doen, binnen de geldende afspraken die er zijn.

We gaan ervan uit dat ieder kind uniek is. Eigenaardigheden van een kind worden gerespecteerd. We houden van de diversiteit van kinderen. Als het gedrag van een kind de groep verstoort, buigen we dit gedrag om of we wijzen het kind op de consequenties van zijn/haar gedrag. Als een kind bijvoorbeeld gooit met speelgoed, dan proberen we het kind af te leiden, door bijvoorbeeld een activiteit aan te bieden. We stimuleren dat kinderen hun rol in de groep mogen spelen, bijvoorbeeld een ander kind troosten, leider, verhaalkind etc.

Je bevordert communicatie tussen kinderen door:

- (Gezelschap)spelletjes doen;
- Onderling in kleine groepjes gesprekjes met kinderen te voeren en kinderen daarbij veel aan het woord laten.

Om de emotionele respons tussen kinderen te bevorderen doe je:

- Vertalen dat bepaald gedrag een gevoel bij een ander kind teweeg brengt, bijvoorbeeld "als jij Pietje slaat, dan doet dat pijn en dat is niet leuk".
- Kinderen aan elkaar te laten uitleggen wat ze bedoelen of willen met elkaar.
- Kinderen eerst zelf dingen laten oplossen, kinderen zijn zelf verantwoordelijk.

### **A4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de emotionele veiligheid van een kind waarborgt.**

Een kind hoeft niet altijd aan alle creatieve activiteiten mee te doen. Een kind doet wel

mee aan de eetmomenten. Bij activiteiten worden kinderen wel gestimuleerd om mee te doen, het kind wordt uitgedaagd en geprikkeld. De BSO is vrije tijd voor een kind, het kind mag dus zelf initiatief nemen.

Je kunt steun bieden aan een kind tijdens een activiteit door:

- De activiteit aantrekkelijk te maken, zodat het kind wordt uitgedaagd.
- Te troosten en te helpen.
- Spelmomenten te bevestigen en bewaken (kinderen zelf laten spelen en op afstand toezien).
- Aan- en in te voelen hoe het kind zich voelt en daarop actie te ondernemen.
- Schat in of ze iets moet uitleggen of dat de kinderen het zelf kunnen.

Om kinderen optimaal te betrekken tijdens activiteiten kun je:

- Activiteiten aanbieden die aansluiten op ontwikkeling en behoefte van het kind.
- Activiteiten aanbieden die herhaling combineren met uitdaging.
- Activiteiten op het juiste moment en op de juiste plaats aanbieden.
- Kinderen van elkaar laten leren en elkaar laten helpen.

Herkenningspunten voor een kind in de structuur van een dag, een maand en een jaar zijn:

- Vaste activiteiten op vaste momenten, bijvoorbeeld samen fruit eten.
- Seizoensgebonden activiteiten, bijvoorbeeld een lampion knutselen met Sint Maarten.
- Rituelen vernieuwen en veel aandacht blijven geven. Zoals verjaardagen of feesten vieren, een nieuw kind begroeten of afscheid nemen.

#### **A5. Wij gaan met het spelmateriaal om op een wijze die bijdraagt aan de emotionele veiligheid voor een kind.**

Kinderen kunnen en mogen zelf kiezen waar ze mee willen spelen. Kinderen ruimen zelf mee op, krijgen daarvoor instructie.

Je geeft steun en begeleiding bij het omgaan met het spelmateriaal door:

- Samen met een kind te gaan spelen.
- Afwisselend spelmateriaal aan te bieden.

#### **B. Gelegenheid tot ontwikkelen van persoonlijke competentie**

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogische medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- Observeren;
- Kinderen ruimte geven;
- Kinderen stimuleren;
- Uitdaging bieden;
- Geduld.

#### **B1. In de pedagogisch medewerker- kind interactie bieden wij gelegenheid voor het ontwikkelen van persoonlijke competenties van een kind.**

Je stimuleert het kind door:

- een omgeving te creëren waarin het kind zich veilig en op zijn gemak voelt.
- positief gedrag te benoemen en compliment geven hierop. Het kind zelfvertrouwen geven, dat het ook fouten mag maken. Het kind op het verkeerde gedrag aanspreken, bijvoorbeeld niet jij bent stout, maar wat jij doet vind ik niet fijn.
- adequate, functionele instructie te geven en niet van bovenaf, zoals "Kijk uit, blijf af" etc.
- in te spelen op grapjes, humor, "gek- doen" of stout- zijn" van een kind.
- in te gaan op initiatieven van een kind.

- gevarieerde activiteiten aan te bieden. Je laat het kind zelf initiatief nemen.

Je kunt steun en hulp bieden aan een kind door:

- oefenen, bevestigen, steunen, troosten, helpen, begeleiden, inleven, stimuleren etc.
- alert te zijn dat hij/zij op een positieve manier en toon iets tegen een kind zegt.
- helpen bij het ontdekken van eigen vaardigheden.
- duidelijkheid geven door middel van grenzen stellen.

## **B2. Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten dragen wij bij aan het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind**

Een pedagogisch medewerker stimuleert een kind om gebruik te maken van een ruimte door:

- Het kind de gelegenheid te bieden voor eigen initiatief: het kind mag zelf bepalen waar het mee speelt. Je respecteert de keuze van het kind.
- Evenwicht te bieden tussen veiligheid en uitdaging.
- Een vertrouwde en bekende sfeer aan te bieden, herkenbare indeling van de ruimte met verschillen tussen rust en actie.
- Duidelijke afspraken te maken over omgangsvormen en gedragsregels in de diverse ruimten.

Afspraken en instructies worden in een begrijpelijke taal gegeven, korte duidelijke zinnen. Er worden mogelijke risico's verwoord van onveilige (spel) situaties. Ongelukjes en "bijna- ongelukjes" worden nabesproken.

Mogelijkheden om uitdaging en stimulans in de sfeer van een ruimte te creëren zijn:

- Plaatsjes/hoekjes om even alleen met jezelf te zijn.
- Gebruik van lichte, rustgevendende kleur, gebruik van materiaal om aan te sluiten bij de belevingswereld van een kind.
- Gebruik van verlichting en gepaste muziek op het juiste moment.

## **B3. In en met de groep dragen wij zorg voor het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind.**

Je draagt zorg voor een individueel kind in groepsverband door:

- Persoonlijke aandacht om een kind "te zien" bijvoorbeeld: persoonlijk begroeten bij binnenkomst.
- Activiteiten aan te bieden waarmee een kind zichzelf op onderscheidende wijze kan laten zien.
- Mate en soort aandacht geven die past bij zijn/haar behoefte gezien leeftijd en karakter.
- Het werken in kleine groepjes.

De groep kan een pedagogische medewerker gebruiken/benutten als "sociale leeromgeving". Dit kan een pedagogisch medewerker doen door:

- Het oefenen van persoonlijke mogelijkheden, aardigheden en onaardigheden en grenzen in relatie tot een ander: democratisch opvoeden.
- Ervaringen te leren delen met anderen: elkaar troosten, plezier maken, verdriet hebben etc. Kinderen leren van elkaar's gedrag.
- Omgaan met/ervaren van gewenst en ongewenst sociaal gedrag in relatie tot anderen.
- Kinderen het gevoel geven, dat ze zich mogen uiten wat betreft hun gevoelens; verdrietig zijn mag, boos zijn mag, vrolijk zijn mag.

- Kinderen te leren om deel van een groep te zijn: delen, wachten, aanpassen, accepteren, respecteren, incasseren, leiderschap, kleinste of grootste/ jongste of oudste zijn.

**B4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de persoonlijke competenties van een kind stimuleert.**

Het activiteitenaanbod kan aansluiten op persoonlijke competenties van een kind door:

- Een gevarieerd aanbod van activiteiten, kinderen kiezen uiteindelijk zelf wat ze willen doen, het is hun vrije tijd.
- Kansen te bieden voor individuele leermomenten en kans geven tot persoonlijke ontwikkeling, bijvoorbeeld een puzzel maken of een boek lezen.
- Kansen voor zelfoverwinning, voor zelfstandigheid en zelfredzaamheid: bijvoorbeeld zelf boterham smeren of zelf omkleden om naar een club te gaan etc.
- Uit te dagen en activiteiten aan te bieden waardoor het kind het gevoel krijgt, ik ben hier goed in, bijvoorbeeld het spelletje "ik zie ik zie wat jij niet ziet"

Activiteiten die kans bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke kwaliteiten zijn:

- Activiteiten die tegemoet komt aan de individuele behoeften binnen de mogelijkheden van de groep. Een kind mag toeschouwer zijn maar ook actief deelnemen.
- Aanbieden van specifieke activiteiten die vaardigheden op specifieke gebieden versterken, bijvoorbeeld samen koken of bakken.
- Aanbieden van seizoen gerichte /thema gerichte activiteiten, bijvoorbeeld thema- weken in de vakanties.
- Activiteiten die een kind kennis laat maken met de dagelijkse dingen, bijvoorbeeld boodschappen doen of tafel dekken.

**B5. Wij gaan met het spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de persoonlijke competenties van een kind stimuleert.**

Spelmateriaal sluit aan bij het individuele kind doordat:

- Het de ontdekking van eigen persoonlijkheidskenmerken stimuleert zoals zelfvertrouwen, interesse, initiatief.
- Het emoties los maakt van plezier, verrassing, verwondering, on-/geduld, teleurstelling, verdriet etc.
- Past bij de leeftijd, ontwikkelingsfase, mogelijkheden van een kind.
- Het ontwikkelingsgebieden van zelfstandigheid en zelfredzaamheid bevordert.
- Het veilig is en voldoet aan de wettelijke veiligheidseisen.

Spelmateriaal kan aanzetten tot spel en exploratie doordat:

- Het spannend, uitdagend en interessant en vertrouwd is.
- Het moet prikkelen, bijvoorbeeld verkleedkleden, kinderen gaan rollen oefenen.
- Het momenten van overleg en communicatie stimuleert, bijvoorbeeld bij een gezelschapsspelletje.
- Het eigenschappen heeft die leiden tot individueel spel als samenspel.
- De aanzet tot ontdekken, tot grenzen verkennen en overwinnen, exploratie.

Er zijn afspraken over het kiezen van spelmateriaal, het gebruik ervan en het opruimen. Daarnaast zijn er gedragsregels over individueel of gezamenlijk spel.

**C. Gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competentie**

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogische medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- Actieve houding met kinderen;
- Interactie stimuleren;

- Samen plezier hebben;
- Bewust maken van de wereld.

### **C1. In de pedagogisch medewerker- kind interactie bieden wij de gelegenheid voor de sociale competenties van een kind.**

De rol/positie van de pedagogische medewerker tijdens de interactie tussen kinderen onderling is:

- Situatie- afhankelijk: sturend, ondersteunend, stimulerend, motiverend, corrigerend, dit geldt ook bij conflictsituaties.
- Je stimuleert het kind om in overleg te treden met zijn groepsgenootjes in concrete situaties of tijdens spelmomenten. Dit bevordert ook de weerbaarheid van een kind. Je stimuleert kinderen om samen te werken, samen dingen te delen en samen te ervaren, bijvoorbeeld een pedagogische medewerker zegt tegen een kind: "Ga maar samen met de andere kinderen een spelletje spelen". Je leert kinderen om te gaan met vriendschap, kameraadschap en "vijandigheid" tussen kinderen.
- Je beschikt over het vermogen om je in te leven in het kind.

### **C2. Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten dragen wij bij aan het ontwikkelen van de sociale competenties van een kind.**

De ruimte biedt kansen voor gezamenlijke en gevarieerde beleving door:

- Afwisseling tussen rustige plekken en actieplekken, bijvoorbeeld speelkamer en leeshoek.
- Hoeken, plekken waar kinderen alleen of met meerdere kinderen kunnen spelen.
- Een ruimte of een plek die uitdaagt tot rennen, klimmen, verkleeden etc.

### **C3. In en met de groep dragen wij zorg voor het ontwikkelen van de sociale competenties van een kind.**

De groep kun je als betekenisvolle leeromgeving benutten door:

- Een goede balans te zoeken tussen bekende/ vertrouwde en nieuwe groepsgenoten, bijvoorbeeld de "bekende kinderen" helpen de "nieuwe kinderen" om dingen te vinden.
- Kinderen leren om te gaan met elkaar en elkaar's hoedanigheid, bijvoorbeeld de oudste, de kleinste, de rustige etc.
- Kinderen te leren om samen te spelen en samen te delen.
- Activiteiten te organiseren die recht doen aan specifieke (persoon) of gezamenlijke (leeftijd, cultuur) kwaliteiten en ervaringen, bijvoorbeeld als een kind een instrument bespeelt, het voor laten spelen.
- Het kind te stimuleren om in overleg te treden met zijn groepsgenootjes, bijvoorbeeld "vraag maar aan Pietje, waar je de kleurplaten kan vinden".
- Ruimte te bieden voor initiatieven van kinderen.
- Het verwoorden van betekenisvolle, emotionele gebeurtenissen in de groep of het gezin, bijvoorbeeld de geboorte van een broertje of zusje in een gezin.
- Kinderen leren om te gaan met conflictsituaties, bijvoorbeeld leren om sorry te zeggen, als ze een ander kind pijn doen.

### **C4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.**

In de groep worden allerlei activiteiten georganiseerd. Er is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. De activiteiten zetten aan tot wisselende groepssamenstellingen, zo leren kinderen om te gaan met verschillende kinderen. Als je bijvoorbeeld gaat knutselen laat je een ouder kind een jonger kind helpen. Er is variatie in het aanbod van activiteiten bestemd voor grotere of kleinere groepjes. De ene week wordt er in de gymzaal gevoetbald en de

andere week worden er spelletjes gedaan.

Het activiteitenaanbod heeft een sociale inhoud. Deze bestaat uit:

- Het stimuleren tot samen spelen, praten, luisteren, helpen, werken etc.
- Het stimuleren om te delen met, wachten op, rekening te houden met anderen.
- Het ontwikkelen van een inlevingsvermogen in elkaar.
- Gelegenheid om kwaliteiten te tonen en te ervaren, b.v. het eerste, snelste, laatste, beste, vooraan, achteraan etc.
- Aansluiten op de diversiteit van sociale, culturele, leeftijd- en sekse- gebonden aspecten in de groep, bijvoorbeeld dansen of voetballen.
- Het omgaan met emoties in situaties van plezier, grapjes, frustratie, conflict, boosheid, verdriet, teleurstelling etc.
- Het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid/ normen en waarden, dit is vooral van toepassing bij de oudere kinderen.

### **C5. Wij gaan met spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.**

Spelmateriaal levert een bijdrage aan het sociaal ervaren en leren, doordat

- Spelmateriaal geschikt is voor individueel en samenspel.
- Spelmateriaal uitnodigt tot rollenspel, bijvoorbeeld verkleedkleden.
- Er uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht materiaal wordt aangeboden. Een kind van 5 jaar bied je bijvoorbeeld een puzzel aan van meerdere stukjes.
- Het materiaal dat wordt aangeboden moet leiden tot het gezamenlijk ervaren van plezier, succes, teleurstelling, verliezen, winnen, bijvoorbeeld een gezelschapsspelletje.

### **D. Eigen maken van normen, waarden en 'cultuur'**

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogische medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- Benoemen en waarderen van verschillen;
- Vragen altijd beantwoorden;
- Omgangsvormen leren;
- Uitleg geven over de wereld die kinderen ontdekken;
- Respect en waardering tonen.

### **D1. In de pedagogisch medewerker- kind interactie bieden wij gelegenheid voor het socialisatieproces van een kind.**

Algemene omgangsvormen die er in de groep gelden zijn:

- elkaar met de naam aanspreken; op je beurt wachten; niet door elkaar heen praten; elkaar aankijken en elkaar uit laten praten.

Beschrijving van omgangsvormen in specifieke situaties zoals:

- wat mag en moet tijdens maaltijden; op elkaar wachten; niet spelen met eten, korstjes opeten; bord leeg eten; eerst boterham met vlees of kaas en daarna met zoet.
- spelmoment; regels en afspraken tijdens het spelen; samen opruimen.
- kind leren omgaan met hygiëne, handen wassen als je naar de toilet bent geweest; privacy van kind respecteren.
- bij ruzie: tonen van wederzijds respect en elkaar geen pijn doen. Het weer goed maken, een kind sorry laten zeggen.
- inzicht van eigen persoonlijke normen en waarden en inzicht hebben in de verhouding en het samenspel, bijvoorbeeld alle kinderen mogen met het spel mee doen.

- verjaardag of afscheid vieren naar de wens van het kind. Je vraagt aan het kind wat het graag wil, bijvoorbeeld wel of niet zingen, wel of geen kroon etc. Het kind bepaalt hoe het feest wil vieren.

Als een kind zich niet houdt aan de gemaakte afspraken is het belangrijk om aan een kind duidelijk uit te leggen waarom een bepaalde afspraak geldt. Je legt uit wat de gevolgen kunnen zijn als het kind zich niet aan de afspraak houdt. Vervolgens biedt je aan het kind de ruimte om het gecorrigeerde toe te passen. Bij herhaling van gedrag terug verwijst je terug naar de afspraak. Wanneer het kind zich niet aan de afspraak houdt, dan het kind uit de situatie halen en nalaten denken over de afspraak.

Als pedagogisch medewerker kun je er voor zorgen dat er respect en waardering is voor verschillen door:

- Aandacht te hebben voor de omgangsvormen die horen bij specifieke religie of cultuur, dit moet in balans blijven met de waarden en normen van de organisatie.
- Aandacht te besteden aan rituelen, feesten, gedenkdagen die horen bij een religie of cultuur, bijvoorbeeld kerstmis of suikerfeest.
- Kinderen bewust maken van de overeenkomsten en verschillen tussen de verschillende culturen en hen daarmee leren omgaan. Je kunt bijvoorbeeld gesprekjes voeren met kinderen, waardoor kinderen leren om open te staan voor elkaar en elkaar kunnen begrijpen.

Eisen die gesteld worden aan de communicatie tussen pedagogisch medewerker en kind zijn:

- Samen met kinderen praten, afwisselen van beurt geven en nemen, bijvoorbeeld "nu mag Inge een spelletje uitkiezen."
- Oriëntatie op elkaar, oogcontact maken, elkaar laten uitpraten.
- Woordkeuze, korte en duidelijke zinnen.
- Taalkeuze: Nederlands is de voertaal en dialect kan als een kind bijvoorbeeld dialect praat.
- Er wordt gelet op de non-verbale communicatie en waar nodig is wordt hierop ingespeeld.

### **D2. De wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten draagt bij aan het socialisatieproces van een kind.**

In alle ruimtes gelden er heldere en eenvoudige afspraken over wat kan en mag in de ruimtes. In de groep mag er bijvoorbeeld niet gerend worden.

Een ruimte is leefbaar en aangenaam voor iedereen door:

- Afspraken te maken over gezamenlijke verantwoordelijkheid voor inrichten/aankleden, opruimen, schoonmaken.
- Afspraken te maken over onderlinge omgangsvormen zoals geluid en gedrag. In de huiskamer mag bijvoorbeeld niet geschreeuwd worden. Kinderen moeten er rustig kunnen lezen of huiswerk maken.

### **D3. In en met de groep dragen wij zorg voor het socialisatieproces van een kind.**

Je kunt de groep benutten voor het overdragen van normen en waarden door:

- Het bewaken van afspraken en omgangsvormen.
- Het verwoorden van wat er gebeurt tijdens sociale interacties: samen iets leuks, spannends, ontroerends meemaken.
- Het voeren en openstaan voor gesprekjes.
- Organiseren van gezamenlijke ervaringen in en buiten de opvangomgeving.
- Een afweging te maken tussen gezamenlijkheid en ieders eigenheid (individueel belang).
- Het maken van afspraken over het omgaan met verstorend gedrag, uitgaande van kansen van een kind en niet zijn/haar beperkingen.



Je kunt kinderen individuele ervaringen laten delen met de groep door, bijvoorbeeld een kind te laten vertellen over wat het heeft meegemaakt. Andere mogelijkheden zijn foto's, vieringen, toneel etc. Daarnaast maak je afspraken met de kinderen over een respectvolle omgang. Je leert kinderen om elkaar te begrijpen.

**D4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.**

Als pedagogisch medewerker kun je waarden en normen dicht bij kinderen brengen door woorden te geven aan wat kinderen zien, meemaken, voelen en daar ook betekenis aan geven, bijvoorbeeld "ik ben nu even Inge aan het helpen, jij moet nu even op je beurt wacht". Je maakt afspraken met de kinderen, dat iedereen tijdens activiteiten rekening houdt met elkaar, dat ze leren om samen te delen en om elkaar te helpen. Je sluit aan bij de gebeurtenissen in het gezin en de omgeving. Gedurende een dag is er aandacht voor persoonlijke en/of culturele rituelen. Daarnaast wordt er in de 'jaar- activiteitenkalender' aandacht gegeven aan culturele en religieuze vieringen en rituelen, bijvoorbeeld kerstviering. Je kunt een natuurlijke verbinding maken tussen de Nederlandse cultuur en andere culturen door op bezoek te gaan of op bezoek vragen van 'voorbeeldfiguren', zoals een Chinese kok of een Turkse bakker. Je kunt ook naar plaatsen gaan waar "iets" gebeurt zoals, politiebureau, brandweerkazerne, museum, bibliotheek etc.

**D5. Wij gaan met spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.**

Er is spelmateriaal dat wegwijs maakt in het alledaagse leven, zoals keukenattributen om te "koken", verkleedkleden om rollen te oefenen etc. Daarnaast is er materiaal dat diversiteit weergeeft, bijvoorbeeld een pop met een andere huidskleur, spullen uit wereldwinkel, boeken over andere culturen etc.



**Stichting**

**Hoera kindercentra**

Ruijsstraat 20 - 5981 CM Panningen

Tel. (077) 358 97 97

[info@hoerakindercentra.nl](mailto:info@hoerakindercentra.nl)

[www.hoerakindercentra.nl](http://www.hoerakindercentra.nl)